

Notat - behandling af indkomne bemærkninger og indsigelser til Tillæg 17 og Lokalplan 474

Der har været gennemført en offentlig høring i perioden 16. maj 2022 til 25. juli 2022 af Forslag til Tillæg 17 til Kommuneplan 2021-2033 samt Forslag til Lokalplan 474 for et område til teknisk anlæg (solceller) ved Holmvej – etape 2, Hemmet.

Tabellen nedenfor viser, hvem der har indsendt bemærkninger, et resumé af bemærkningerne, samt kommunens svar på bemærkningerne.

Tabel 1

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
Myndigheder m.v.			
1	Ribe Stift	<p>a. Med anmodning om en udtalelse har Ribe Stift hertil Forslag til Lokalplan nr. 474 og Tillæg nr. 17 til Kommuneplan 2021-2033 med miljøvurdering for et område til solcelleanlæg ved Holmvej - etape 2, Ringkøbing-Skjern kommune.</p> <p>Det påtænkte solcelleanlæg kommer til at ligge i forbindelse med et eksisterende område med solceller og vindmøller.</p> <p>De i området værende vindmøller medfører en visuel påvirkning af flere kirker.</p> <p>Det er vores vurdering, at solcelleanlæggene ikke vil forandre forholdene væsentligt, eftersom de har en begrænset højde på ca. 3,2 meter. Tilhørende fordelingstransformere, koblingsstationer og centralinverter samt halvtage/læskure til dyr med en højde på maks. 4 meter over reguleret terræn. Vindmålere må dog have en maksimal højde på 7 meter. Vi ser ingen grund til at anbefale en indsigelse.</p> <p>Ribe Stift har fra Ringkøbing-Skjern Kommune i samarbejde med Plandata den 16. maj 2022 modtaget "Forslag til Lokalplan nr. 474 og Tillæg nr. 17 til Kommuneplan 2021-2033 med miljøvurdering for et område til solcelleanlæg ved Holmvej - etape 2, Hemmet" i høring.</p> <p>Af planen fremgår følgende:</p>	Ad1a. Bemærkningen er noteret.

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
		<p>Lokalplanen og kommuneplantillægget sikrer mulighed for etablering af et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg herunder en transformerstation ved Holmvej II. Samtidig skal der fortsat skabes mulighed for vindmøller. Planområdet omfatter et samlet areal på i alt ca. 73 ha., som i dag benyttes som landbrugsjord. Planområdet forventes at blive anvendt til solcelleanlæg, med arealudlæg til spredningskorridorer samt vejadgang. Samtidig skal der fortsat skabes mulighed for vindmøller. Der er tilknyttet flere rammeområder til tillæg nr. 17.</p> <p>De nærmeste kirker, herunder Nørre Bork Kirke og Hemmet Kirke, ligger i en afstand af ca. 1,3 og 2,2 km fra den nærmeste ydre grænse af planområdet. Planområdet berører ikke kirkebyggelinjer og kirkeomgivelser.</p> <p>Til vurdering har Ribe Stift den 17. maj 2022 anmodet Den Kongelige Bygningsinspektør om en udtalelse i forbindelse med ovennævnte kirker.</p> <p>Arkitekt MAA, MSc., Kgl. Bygningsinspektør Gunilla M. Rønnow udtaler:</p> <p>" [...] Det påtænkte solcelleanlæg kommer til at ligge i forbindelse med et eksisterende område med solceller og vindmøller.</p> <p>De i området værende vindmøller medfører en visuel påvirkning af flere kirker.</p> <p>Det er vores vurdering, at solcelleanlæggene ikke vil forandre forholdene væsentligt, eftersom de har en begrænset højde på ca. 3,2 meter. Tilhørende fordelingstransformere, koblingsstationer og centralinverter samt halvtage/læskure til dyr med en højde på maks. 4 meter over reguleret terræn.</p> <p>Vindmålere må dog have en maksimal højde på 7 meter.</p> <p>Vi ser ingen grund til at anbefale en indsigelse."</p> <p>Ribe Stifts høringssvar</p> <p>Ribe Stift tilslutter sig således udtalelsen fra Den Kongelige Bygningsinspektør.</p>	

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
		<p>Kirkerne er en væsentlig del af kulturhistorien, og mange af dem ligger som væsentlige kendingsmærker i landskabet. Kirkerne og deres omgivelser skal søges bevaret på en sådan måde, at harmonien mellem kirke og omgivelser opretholdes.</p> <p>Stifterne og kommunerne skal derfor sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne, og skal gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning.</p> <p>Ribe Stift vurderer, at kommuneplantillæggets mulighed for at rejse flere vindmøller vil have påvirkning af udsyn fra kirkerne.</p> <p>Ribe Stift henstiller til Ringkøbing-Skjern Kommune fremadrettet fortsat inddrager de kirkelige myndigheder i eventuelle ændringer i planlægning.</p> <p>Ribe Stift forbeholder sig derfor sin stilling i forhold til det videre planarbejde.</p> <p>Ribe Stift har derfor ingen bemærkninger til lokalplanen.</p>	
Borgere			
2	Bandsbølvej 29	<p>a. Som borger i Bandsbøl og nabo til det kommende solcelle park 2 holmen. Finder vi det meget kritisabel, at man har til hensigt, at omkranse hele grav mindelunden ved Hemmet flyvergrav i Houm enge med et mandshøj hegn og solceller.</p> <p>Kan det være rigtig, at man i naturens rige RKSK kommune kan lade et så velbevaret mindeplads fra 2. verdenskrig ligge midt i en stor solcellepark.</p> <p>Vores forslag er, at man holde mindst 50 m fri rundt om flyvergraven og så lade området være åbent ud mod øst, så det ikke kommer til at føles så indelukket og klemt.</p> <p>Mange mennesker både lokale og turister besøger flyvergraven i Houm enge, og nyder den storslåede natur der er der.</p> <p>Vores forslag er at, den udtagne område kunne laves til et rekreativt område med beplantning og siddepladser.</p>	<p>Ad2a. Bemærkningen er noteret og imødekommes delvist</p> <p>Inden for solcelleområdet findes et område med kulturhistorisk bevaringsværdi, "flyvergraven". Det er en mindelund hvor en flyver blev skudt ned under 2. verdenskrig. I forhold til at friholde området omkring flyvergraven for solceller oplyser ansøger, at de har været i dialog med indsiger. Ansøger oplyser at der var enighed om, at der ikke etableres solceller mv. indenfor 25 meter af flyvergraven, bortset fra området øst for flyvegraven, der helt friholdes for solceller.</p> <p>Anmodningen er delvist imødekommet ved, at den afskærmende beplantning omkring flyvergraven ændres således, at området omkring flyvergraven fremstår åbent</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
		<p>b. Vi ejer området øst for, og der er en lille sø, som evt. kunne indgå i et lille projekt</p> <p>c. Vi er også interesseret i at få mere ordnede vejforhold til flyvergraven, da mange bliver forvist af en nabo (Houmvej 4).</p> <p>I håbet om at blive seriøst behandlet.</p>	<p>med frit indsyn til flyvergraven. Ændringen i forhold til lokalplanforslaget består i, at den afskærmende beplantning syd for flyvergraven forlænges i sydøstlig retning til Bandsbølvej og den nordlige beplantning forlænges i sydøstlig retning til hvor Houmvej møder Bandsbølvej. Øst for flyvergraven fjernes et beplantningsbælte i forhold til lokalplanforslaget. Ændringen medfører en reduktion på ca. 1/3 hektar af det areal der kan anvendes til opstilling af solceller, i forhold til lokalplanforslaget. Kommunen vurderer, at ændringen skal imødekommes af hensyn til kulturmiljøet. Afstanden på 25 meter samt friholdelse mod øst medfører, at der vil være lidt luft omkring flyvergraven samt flyvergravens beplantning, og indkig i høj grad fortsat vil være mulig.</p> <p>Ændringen imødekommes ved at der foretages følgende ændringer af lokalplanforslaget:</p> <p><i>Lokalplanforslagets Bestemmelse 5.2, sidste afsnit ændres fra:</i></p> <p>Der må ikke etableres solcelleanlæg, interne veje eller beplantningsbælter inden for en respektafstand på 25 meter fra flyvergravens ydre afgrænsning.</p> <p>Ændres til:</p> <p>Der må ikke etableres solcelleanlæg, interne veje eller beplantningsbælter inden for en respektafstand på 25 meter fra flyvergravens ydre afgrænsning. Herudover skal arealet mellem flyvergraven og lokalplanafgrænsningen</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>mod sydøst friholdes for solcelleanlæg, hegn og beplantningsbælter som vist på bilag 3 og 4.</p> <p><i>Lokalplanforslagets Bestemmelse 7.9. ændres fra:</i></p> <p>Inden for delområde IIb skal arealet mellem flyvergraven og beplantningsbælte omkring anlægget, der jævnfør § 5.2 er minimum 25 meter, fremstå med lav vegetation af naturligt hjemmehørende arter, og kan tilsås med forskellige græstyper og blomsterfrø til gavn for insekter og andre smådyr. Der skal fortsat være offentlig adgang til flyvergraven.</p> <p>Ændres til:</p> <p>Inden for delområde IIb skal arealet mellem flyvergraven og henholdsvis beplantningsbælter og lokalplangrænsen, fremstå med lav vegetation af naturligt hjemmehørende arter, og kan tilsås med forskellige græstyper og blomsterfrø til gavn for insekter og andre smådyr. Der skal fortsat være offentlig adgang til flyvergraven.</p> <p><i>Lokalplanforslagets redegørelse om Landskab og beplantning, 3. afsnit på side 9, ændres fra:</i></p> <p>Der plantes langs anlægget omkring og nord for flyvergraven som vist i princippet på kortbilag 3 og 4. Beplantningen skal medvirke til at sløre det visuelle samspil mellem flyvergraven og anlægget.</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>Ændres til:</p> <p>Der skal etableres afskærmende beplantning omkring flyvergraven i en afstand på minimum 25 meter fra flyvergravens ydre afgrænsning. Dog skal området mellem flyvergraven og lokalplanens afgrænsning mod sydøst friholdes for hegn og afskærmende beplantning, som vist i princippet på kortbilag 3 og 4. Beplantningen skal medvirke til at sløre det visuelle samspil mellem flyvergraven og anlægget, mens indsynet til flyvergraven fastholdes fra sydøst.</p> <p><i>Lokalplanforslagets redegørelse om Kulturmiljøværdier, side 12, ændres fra:</i></p> <p>Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger eller fortidsminder inden for lokalplanområdet. Inden for solcelleområdet findes et område med kulturhistorisk bevaringsværdi. Stedet kaldes flyvergraven og er en mindelund med en lille mindesten, hvor en flyver med engelske piloter blev skudt ned af tyskerne under 2. verdenskrig. I Lokalplanen tages der hensyn til flyvergraven ved at der holdes en afstand på 25 meter omkring denne, hvor der ikke må opstilles solceller eller andre tekniske anlæg eller etableres beplantning. Desuden beplantes der rundt om og nord for flyvergraven, for at reducere anlæggets synlighed sammen med flyvergraven. Der vil dermed være minimum 25 meter fra flyvergravens ydre afgrænsning til de nærmeste beplantningsbælter, der etableres omkring</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>flyvergraven. Flyvergraven ligger inden for delområde IIb, der fremgår af kortbilag 3.</p> <p>Ændres til:</p> <p>Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger eller fortidsminder inden for lokalplanområdet. Inden for solcelleområdet findes et område med kulturhistorisk bevaringsværdi. Stedet kaldes flyvergraven og er en mindelund med en lille mindesten, hvor en flyver med engelske piloter blev skudt ned af tyskerne under 2. verdenskrig. I Lokalplanen tages der hensyn til flyvergraven ved at der holdes en afstand på 25 meter omkring denne, hvor der ikke må opstilles solceller eller andre tekniske anlæg eller etableres beplantning. Desuden beplantes der rundt om og nord for flyvergraven, for at reducere anlæggets synlighed sammen med flyvergraven. Der vil dermed være minimum 25 meter fra flyvergravens ydre afgrænsning til de nærmeste beplantningsbælter, der etableres omkring flyvergraven. Området mellem flyvergraven og lokalplanens afgrænsning mod sydøst skal friholdes for hegn og afskærmende beplantning for at fastholde indsynet til flyvergraven fra sydøst, Flyvergraven ligger inden for delområde IIb, der fremgår af kortbilag 3.</p> <p>Desuden opdateres lokalplanens bilag 3 og bilag 4. De eksisterende bilag 3 og 4 og de nye bilag 3 og 4 er vedlagt som bilag.</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>Ad2b. Bemærkningen er noteret.</p> <p>Ad2c. I lokalplanforslaget er der lagt op til at vejadgangen til solcelleområdet, og dermed også flyvergraven, sker via Bandsbølvej nord for projektområdet.</p>
3	Houmvej 4	<p>Klage over solcelleanlæg Holmen 2.</p> <p>a. Vi vil hermed gerne klage solcelle projektet Holmen 2.</p> <p>Vi købte vores hus på Houmvej 4 Hemmet pga. den dejlige fred og ro og natur. Med vindmøller og solceller er der ikke mere af det tilbage.</p> <p>b. Vindmøllerne larmer meget, og vi er bekymret for, at der kan komme lyd fra solcellerne. Kommunen skriver selv at, der kan komme støj fra vindmøllerne der kan reflekteres på solcelle anlæg og øge/ændre støjpåvirkningen fra vindmøllerne på naboerne.</p> <p>Det er fra udkast fra afgrænsnings notat.</p> <p>I og med at vindmøllerne larmer mere end vi fik af vide at de ville, og ligger i måling over hvad de må, kan vi kun være bekymret over mere støj. Den beregnede støjmåling var 42,5 hvor grænsen er 42. under planlægning fik vi af vide at, støjen ville ligge på 40,6 db. Hvordan vil støjen så påvirke os, efter solcelleanlæg er etableret.</p> <p>Vi oplevede under Holmen 1 meget støj og uro ved os.</p> <p>c. Vi var meget generet af støj ved nedbankning ved pæle. I det at det var mange timer af døgnet og mange dage om ugen. Uden for normal arbejdstid.</p> <p>d. Under etablering af kabel var vi generet af underleverandør, som kørte på vores vej, som de ikke havde fået tilladelse til. Underleverandør og opstiller var blevet informeret om at de ikke havde tilladelse til at benytte vejen. I det det er en privat fællesvej. Og de ikke havde vejret.</p>	<p>Ad3a. Bemærkningen er noteret.</p> <p>Ad3b. Bemærkningen er noteret.</p> <p>Støjbelastning fra vindmøller er reguleret i</p> <p>Bekendtgørelsen om støj fra vindmøller mens støj fra solceller med tilhørende tekniske installationer er defineret som industristøj. Derfor skal Miljøstyrelsen vejledende støjgrænseværdier anvendes i fastsættelse af støjgrænsen.</p> <p>Ringkøbing-Skjern Kommune har undersøgt ved Miljøstyrelsen om der forefindes rapporter eller data, som beskriver den nævnte støjproblematik. Men det har ikke været muligt at finde relevant data på området.</p> <p>Ringkøbing-Skjern Kommune anerkender, at der kan opstå en problematik, når der er tale om støj inden for forskellige lovområder. Hvilket kan skabe usikkerhed for naboerne til det nye vindmølle- og solcelleområde.</p> <p><u>Måling af vindmøllestøj:</u></p> <p>Når der foretages målinger af vindmøllestøj udarbejdes disse på baggrund af en kombination af</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
		<p>De ville have spærret vores adgangsvej til offentlig vej af, uden at give os besked. Det var ved tilfælde at vi overhovedet fandt ud af det.</p> <p>Ang vejadgang skriver projektleder til os at gps viser over vores vej. Derfor vil der nok komme nogle biler over vores matrikel. Kan det passe at vi skal opleve problemer pga deres projekt. Da de ikke har vejadgang hen over vores matrikel.</p> <p>e. Vi oplever generelt dårlig information omkring:</p> <p>Støjpåvirkning under og efter etablering – hvordan vil det påvirke naboerne.</p> <p>f. Vi oplever at kommunen, opstiller og underleverandør er ligeglade med os der er bosat i lokal området og skiltning af veje.</p> <p>Hver gang vi skal kontakte nogle ang de problemer vi oplever, fx ang vej er det vores fritid vi bruger. Vi som bor midt i det hele, får alle generne, bliver behandlet dårligt og får ikke noget ud af det. Vi har tilbudt european energy som også står for vindmøllerne og solcelleanlæg, at købe vores ejendom, da deres projekter kun har bragt uro og støj med sig. Vi er ufrivilligt kommet ind i den uro og støj. Men de afslog.</p> <p>Vi er imod at der skal laves flere solceller herude da vi vil blive generet af dem. Og der ligger desuden en støjklage over vindmøllerne. Den støj har været der siden 2019. det er igen vores fritid vi skal bruge og det er ikke altid vi har den nødvendige energi til det.</p> <p>Vi vil gøre klart at der er ikke givet tilladelse til at bruge vejen som er beliggende på vores matrikel.</p>	<p>måling og beregning.</p> <p>En støjberegning foretages ved, at placeres en mikrofon på en reflekterende plade på jorden i en defineret afstand fra vindmøllen. På baggrund af støjmålingen beregnes støjen ved nærmeste naboer. I beregningen fjernes baggrundsstøj og der tages ikke højde for bygninger, anlæg eller beplantning, der kan påvirke støj fra vindmøllen. Så der vil i dette tilfælde ikke blive taget højde for solcellerne under vindmøllerne i støjberegningen. I praksis vil det derfor ikke blive påvist om solcellerne vil påvirke støjmålingen fra vindmøllerne.</p> <p>Der er i forbindelse med vindmølleprojektet indsendt en støjrapport der efterviser, at støjkravet fra vindmøllerne er overholdt.</p> <p>I henhold til miljørapporten for solcelleprojekt Holmvej – etape 2 er der vurderet på solcellers effekt på støj fra vindmøller. Der er ikke lavet undersøgelser der påviser eller afviser at solceller kan reflektere støj fra vindmøller og dermed øge støjen. Indsiger bor ca. 450 meter fra projektområdet og ca. 800 meter fra den nærmeste mølle i solcelleprojektområdet. Det må antages at hvis lyden fra vindmøllerne reflekteres når den rammer solcellerne og dermed forstærkes, vil den øgede støj angiveligt ikke strække sig over store afstande, men derimod kunne opfattes inden for 50 meter fra solcelleanlægget.</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>Teoretisk set kan solcellepanelerne ligeledes have en barriereeffekt, ligesom bygninger og beplantning, som dermed reducerer støjen. Støj fra moderne vindmøller kan mest af alt relateres til vingernes passage gennem vinden, hvorfor støjkilden og solcellerne vil være adskilt af ret stor afstand. Kommunen vurderer derfor, at et uændret eller reduceret støjbillede samlet set.</p> <p>Ad3c. Hele anlægsfasen forventes at vare ca. 40 uger. Nedramning af pæle og andet anlægsarbejde vil komme til at foregå i dagtimerne inden for normal arbejdstid i tidsrummet kl. 7-18. Det tager anslået 12-14 uger at nedramme pæle samt transport af materialer. Der accepteres højere støjgrænser i forbindelse med bygge- og anlægsarbejde, da det er af midlertidig karakter. Den mest støjende del af anlægsarbejdet vil være nedramning af pæle og transport af materialer.</p> <p>Ad3d. Lokalplanområdet får vejadgang fra nord ad Bandsbølvej. Diverse transporter til og fra solcelleanlægget skal derfor foregå ad Bandsbølvej. Solcelleopstiller har oplyst at der er skiltet med vejadgang til solcelleprojektområdet. I forbindelse med etablering af kabelanlæg med tilslutning til det overordnede net, har solcelleopstiller oplyst at kabelanlægget etableres syd for Houmvej 4 og at matrikel nr. 4a, Bandsbøl By, Hemmet dermed ikke vil blive berørt. Solcelleopstiller vil i den forbindelse instruere entreprenører i, at de ikke må</p>

Nr.	Afsender af bemærkning	Resumé af bemærkningerne (oplistet som punkt a, b, c osv. for hver bemærkning)	Svar på indkomne bemærkninger
			<p>benytte den private markvej, som er placeret på matr. 4a, Bandsbøl By, Hemmet.</p> <p>Ad3e. Se Ad3c.</p> <p>Ad3f. Bemærkningen er noteret.</p>
4	Bandsbølvej 41	<p>Jeg bor på ejendommen Bandsbølvej 41, 6893 Hemmet</p> <p>Den eneste ejendom der er anført i orienteringsmaterialet som en bilag 4 eller bilag 5 ejendom.</p> <p>a. Jeg har en indsigelse mod, at der etableres solceller nord for ejendommen Bandsbølvej 45, 6893 Hemmet. Nord del af matrikel 13b Bandsbøl by.</p> <p>b. Ejeren, OWL, af marken nord for Bandsbølvej 41 har for over et år siden lovet mig som ejer af Bandsbølvej 41, at der ikke opsættes solceller på arealet (ca. 3 ha) mellem de to adresser Bandsbølvej 41 og Bandsbølvej 45.</p> <p>Jeg kan se, at arealet fortsat er med i Solcelle projekt Holmen II.</p>	<p>Ad4a. Bemærkningen er noteret.</p> <p>Ad4b. Der er indgået privatretlig aftale mellem solcelleopstiller og lodsejer om at matr. nr. 13 Bandsbøl By, Hemmet indgår i solcelleprojektet. Det har dermed også været en del af det ansøgte projekt/areal.</p> <p>Kommunen har forholdt sig til hvad der er ansøgt. Med baggrund i miljørapportens konklusioner, vurderer kommunen, at arealet kan indgå i projektet.</p>